

ZS Druvas novietnē dažādu šķirņu gotiņas pagaidām tur piesietas. Saimnieks arī turpmāk ganāmpulkā turēs dažādu šķirņu piena devējas un ieviesīs nepiesieto turēšanu.

nav nekāda atbalsta. Zemkopības ministram Kasparam Gerhardam vaicāju, kā jaunam saimniekam pirkt saimniecību, ja neviena banka viņam neaizdod naudu. Ministrs atbildēja, ka šo jautājumu risina un būšot atbalsts. Kad būs šāda veida atbalsts jaunajiem zemniekiem? Vai tad, kad vairs nebūs gribētāju darboties lauksaimniecībā? Šādam atbalstam bija jābūt jau pirms 10–15 gadiem. Atvainojiet, drīz muļķu, kas gribēs šādā avantūrā ielaisties, nebūs. Saimnieki piena lopkopības saimniecības pārprofilēs par graudu ražošanas uzņēmumiem. Patlaban jaunais lauksaimnieks var saņemt 40 000 eiro grantu, turklāt nosacījums ir, ka viņam ir jābūt saimniecībai. Protams, 40 000 eiro ir kaut kas sākumam, tomēr šā granta iegūšanai standartizlaide nedrīkst būt lielāka par 70 000 eiro. Pārņemot saimniecību, kā manā gadījumā, saņemt nevar gandrīz neko. Mēs uz

savas ģimenes pleciem visu iznesam. Liels paldies par padomiem konsultāciju firmai SIA *Leveria*. Grāmatvedības uzskaiti mums veic LLKC. Par saimniecības pirkumu kopā ar 2,5 ha zemi zem ražošanas ēkām patlaban esmu norēķinājies. No iepriekšējās īpašnieces nomāju zemi 125 ha platībā. Nomas līgums ir noslēgts uz pieciem gadiem.

Esmu naudu aizņēmis bankā saimniecības modernizācijas vajadzībām.

– Vai pēc saimniecības un ganāmpulka pirkuma piena ražošanā veicāt izmaiņas?

– Pērn rudenī vispirms no ļoti labas saimniecības nopirku 20 sešus mēnešus vecas Holšteinas melnraibās šķirnes teles. Patlaban tās sēkloju. Bez ganāmpulka atjaunošanas attīstīties nevar. Nopirku ganāmpulku ar 120 slaucamajām govīm, tostarp bija arī 13–14 gadu vecas govīs. Daudzas gotiņas bija jābrāķē. Patlaban mums pavisam ir 74 slaucamās govīs. Kopā ar telitēm ir 250 dzīvnieku ganāmpulks.

Sāku ganāmpulkam piedāvāt atšķirīgu lopbarību. Gotiņām tā garšo. Izmaiņas bija kā regulāru apnicīgu putras ēšanu mainīt pret kartupeļiem, kotletēm un vēl salātiem. Saimnieki skābbarību deva arī agrāk, es sāku dot labākas kvalitātes lopbarību. Agrāk deva skābbarību no rituļiem, patlaban lopbarību sasmalcinu un samaisu. Turklāt ir kukurūzas skābbarība klāt un viss pārējais vajadzīgais. Miltus un rapšus arī agrāk baroja. Patlaban barojam vairāk tāpēc, ka vēlamies arī vairāk slaukt. Rapšu raušus pērkam no SIA *LRS Mūsa*, drabiņas no *Otaņķu dzirnavnieka*, pārējo, tostarp minerālbarību, no SIA *UV Serviss*.

Skābbarības likšanu bedrēs mums kaimiņš palīdzēja apgūt pirms 3–4 gadiem. Esam izveidojuši labu sadarbību – ik vasaru

braucam viņam palīgā, viņš savukārt palīdz mums. Kaimiņa saimniecībai ir savācējpiekabe, pērkam smalcinātāja pakalpojumu. Aicinu arī draugus palīgos. Pārliecināju tēvu par šīs tehnoloģijas izmantošanu. Skābbarības gatavošanas laikā 3–4 dienas ir jādarbojas ilgāk, un vienā piegājienā var salikt visu rudens un ziemas sezonai vajadzīgo daudzumu. Ar rituļu tehnoloģiju ir atšķirīgi – rituļus sāk gatavot vasaras sākumā un darbus beidz rudenī. Smejot – vasaras sākumā izbrauci, rudenī atbrauci ar tehniku mājās. Vajag arī vairāk darbinieku.

Svarīgi arī, ka skābbarību liekot bedrēs, tai ir labāka kvalitāte nekā rituļos liktai lopbarībai. Bedrēs likto lopbarību īstajā laikā savāc, sagatavo un iegūst vienmērīgu kvalitāti. Savukārt rituļiem no katra lauka ir atšķirīga kvalitāte. Vienā bedrē ir 2000 tonnu skābbarības, viens ritulis sver 800 kg, tātad 2000 tonnu liela lopbarības daudzuma gatavošanai vajadzētu 2500 rituļu. No viena plēves ruļļa var sapresēt vien 20 rituļu. Viens plēves rullis patlaban maksā vairāk nekā 70 eiro. Tātad skābbarības likšana bedrē ir lētāka, barībai ir labāka kvalitāte un rodas arī mazāk atkritumu. Mazākas ir arī transporta izmaksas. Ja rituļus ved ziemā, izdangā laukus. Vissvarīgāk ir labi noblietēt un nosegt skābbarības bedri.

Visvairāk kolēģi apbrīno, ka lopbarības gatavošanā sadarbojamies ar kaimiņiem.

Esmu Somijā redzējis, kā 100 gotiņu saimniecība skābbarību liek rituļos. Tomēr tas ir cits stāsts. Somiem šī tehnoloģija patīk tāpēc, ka viņu valstī lauki nav tik lieli kā Latvijā, turklāt tie atrodas lielā, pat 70 km attālumā. Zāli uz bedri tik lielu attālumu vest ir nesaimnieciski.

Skābbarības gatavošanas tehnoloģijas izvēle ir jāņem vērā dzīvnieku daudzums. Protams, mazajām saimniecībām rituļu tehnoloģija ir izdevīgāka nekā skābbarības likšana bedrēs. Citi saimnieki ar rituļu tehnoloģiju skābbarību liek tuneļos. Mana izvēle ir skābbarības bedres.

Ir arī nopirkts jauns *DeLaval* vakuumsūkņis. Agrāk fermā bija Rēzeknes rūpnīcas produkts, bet nebija vajadzīgā vakuuma.

Nopirku arī jaunu *JCB* traktoru iekrāvēju un jaunu *Pottinger* zāles ārdītāju. Pirkumiem izmantoju bankas aizdevumu.

– Ko barojat gotiņām?

– Skābbarību, kukurūzu, alus drabiņas, rapšu raušus, mikroelementus, miltus un sodu. Barības devas mums sastāda Silvija Dreijere. Rezultāts – tauku daudzums pienā ir aptuveni 4%, olbaltumvielu – 3,2–3,5%. Tie ir aptuveni vidējie Latvijas rādītāji. Mana ganāmpulka piens ir nedaudz treknāks nekā citās saimniecībās tāpēc, ka mums ir salīdzinoši liels Latvijas brūnās šķirnes govju

Pērn ganāmpulka atjaunošanai pirtās telītes noteikti uzlabos piena izslaukuma rādītāju.

